Fotoğraflar: Tuncay Şen

THE BRIGHT SIDE OF THE MOON

Söyleşi: Eray Sözen

Kaybedilen vakte karşı geleceği kazanma zamanı... "Karanlık Yüzü" yeteri kadar gösterdi kendini, artık "Ayın Aydınlık Yüzü" * ile ilgileneceğiz. "Soluk Alma" ve yeniden "Koşma" zamanı... İkinci sezon başlıyor. En baştan, "Ay Tutulması" yaşamadan...

"Profesyonel futbol dünyasında, kazanmak çok önemli. Takımlar, tüm planlarını ve sistemlerini belki de haklı olarak yalnızca puanlar elde etmek üzerine kurabiliyorlar. Euro 2004'te Yunanistan'ın kazandığı başarıya saygı duyuyorum. Otto Rehhagel, hakikaten iyi bir iş çıkardı. Ancak Yunanistan, sonuca savunma futbolunu benimseyerek gitti. Artık çok sayıda antrenör bu stili tercih ediyor ve bu durum beni üzüyor. Şunu hatırlamamız gerekir: Biz futbolu halkın mutluluğu için oynuyoruz. Futbol, insanların görmek istediklerini bulduğu bir spor. Bazı durumlarda yetenekli oyuncuların savunmada gösterdikleri gayreti görmek keyifli olabilir tabii. Ama hücum futbolunun etkinliğini artırmaya çalışırsak, hakikaten harika olur..."
Frank Rijkaard, Barcelona'nın başındayken verdiği bir röportajda yukarıdaki ifadeleri kullanıyordu. 2010 yılının Haziran ayında Türkiye'ye ayak bastığında da muhtemelen aynı şekilde düşünüyordu. Etkileyici ve gelecek nesiller için miras oluşturabilecek futbol modeli, Hollanda futbol stili... Ancak Türkiye'deki ilk senesinde ülke şartlarını daha iyi süzebilmiş olmalı, Hollandalı teknik adam. Futbol hayatı boyunca Ajax, Milan ve Barcelona gibi büyük markaların parçası olan Frank Rijkaard, Galatasaray'daki ilk sezonunda bu durum özelinde bir avantaj yaşadığını düşünüyor. Ancak Galatasaray'ın üstün yetenekli teknik heyeti, yeni sezon öncesi ülke şartlarına daha hâkim. Ve koleksiyon köşelerinde bazı değişikliklere gitmek için ilk günkü kadar istekli...

BİR RÖPORTAJINIZDA FUTBOLUN HALK İÇİN OYNANDIĞINI VE HÜCUM FUTBOLUNUN TEŞVİK EDİLMESİNİ SÖYLEMİŞTİNİZ. PEKİ, TÜRKİYE'DEKİ FUTBOL SEYİRCİSİ NE İSTİYOR? İYİ OYUN MU, SONUÇ MU?

Benim için önemli olan güzel futbol oynamak. Futbolculuk ve teknik direktörlük kariyerim boyunca sürekli olarak bunun için çalıştım. Futbolun halk için oynandığını düşündüm. Türkiye'de ise sonuç almak, insanlara her zaman daha çekici geliyor. Burada netice öne çıkıyor, oynadığınız futbol değil. Ancak iyi futbol oynarsanız, o anlayışın devamı gelir. Bu gelecek için bir yatırımdır. Teminattır bir anlamda. Bugün gol atamamış olabilirsiniz. Ve başlarda söz konusu durumla karşılaşmak oldukça doğaldır. Ne var ki; bugün rakip ağlara gitmeyen top, ilerleyen zamanda sizi istediğiniz sonuca ulaştırabilir. Önemli olan futbola bakış açısı, mantalite.

"TÜRK FUTBOLUNDA HER ŞEYDEN BİRAZ VAR AMA HİÇBİR ŞEYDEN TAM YOK" DEMİŞTİNİZ. ZIDANE İSE, JUVENTUS'TAN REAL MADRİD'E GEÇTİĞİNDE, "İTALYA'DA SATRANÇ OYNANIYORDU. BURADA EN AZINDAN EĞLENEBİLİYORUZ" ŞEKLİNDE KONUŞMUŞTU. İTALYA SATRANÇSA, TÜRKİYE NE OLABİLİR SİZCE?

Zinedine Zidane haklı olabilir. Onun kendi görüşü aslında. Ama muhtemelen doğru söylüyor. Uzun süre önce İtalya'da futbol oynadım. Tabii benim bu konuda şu an için net bir fikrim yok. Türkiye'de futbol var. Fizik daha fazla öne çıkıyor. İkili mücadelelerde oyun çoğu zaman devam edebiliyor. İspanya ve İtalya'da ise böyle değil. Bu iki ülkede hakemler, fiziksel itiş kakışlarda oyuna müdahale ederek kontrolü ellerine alabiliyorlar. Türkiye'de futbol daha istekli, arzulu ve erkek sporu gibi oynanıyor. Ama İspanya'daki futbolun eğlenceli ve güzel olduğunu söyleyebilirim.

O HÂLDE RIJKAARD, NEESKENS, SCHUSTER VE HIDDINK GİBİ İSİMLERİ TÜRKİYE'YE ÇEKEN UNSURLAR NELERDİR?

Ben yeni bir takımla anlaştığım zaman, çalıştırdığım o takımla bir yerlere gelmek ve birlikte yükselmek için çaba sarf ediyorum. Neeskens, Schuster ve Hiddink'i Türkiye'ye çeken de bu muhtemelen. Çalıştırdıkları kulüpleri üst seviyeye taşımak istiyor olabilirler.

GEÇTİĞİMİZ SEZONUN İKİNCİ YARISINDA NELER TERS GİTTİ?

Gelen oyuncular, sakatlanan futbolcularımızın yerlerini dolduramadılar. O yüzden bazı sorunlar yaşadık. Bizim isteğimiz her zaman hücum futbolu tabii. Aynı futbol modeliyle oynamaya çalıştık. Ancak yalnızca Atletico Madrid maçında geri çekilmek durumunda kaldık; çünkü biraz daha savunma futbolunu tercih etmemiz gerekiyordu. Milan Baros ve Harry Kewell'ın olmaması, gücümüzü düşürdü doğal olarak. Kanadımızı kırdı diyebilirim. Sonuçta onların varlığına göre bir takım oluşturmuştuk. Ve sezonun devam eden bölümünde kanatlardan istediğimiz verimi maalesef alamadık. Bireysel oyun yoktu. Biz hep takım olarak birlikte hareket etmek istedik. Her zaman ve her şartta bu mantaliteyi uygulamak oldu amacımız. Ama maalesef sakatlıklar boynumuzu büktü. Sezonun son bölümünde ise belli bir düşüş yaşadık. İstediğimiz futbolu sergileme şansı bulamadık. Önemli maçları kazanamadık. Zorluk seviyesi yüksek maçlarda mental olarak güçlü kalamadık. Tüm bunları bir 'kırılma noktası' olarak kabul edebiliriz. Sakatlıklar olmasaydı, eksiksiz bir şekilde mücadele edebilseydik; tabii ki farklı bir sonuç çıkacaktı karşımıza.

LUCAS NEILL VE LORIK CANA'NIN VARLIKLARI, GALATASARAY'DA YENİ BİR KARAKTER DEĞİŞİMİNİ İŞARET EDİYOR MU?

Az önce de söylediğim gibi, Türkiye'de futbol fizik gücüne dayalı olarak oynanıyor. Ligin karakterine daha fazla uyum sağlayabilmek için bazı hamleler yapmamız gerekiyordu. Lorik Cana ve Lucas Neill'in gelmesi de Türk Futbolu'nun bu yapısıyla ilgili. Takımdaki mücadele gücünün artması için böylesi oyunculara ihtiyacımız vardı.

GALATASARAY'DAN TEKLİF GELDİĞİNDE FUTBOL MAÇLARINI ESKİ BİR OYUNCU OLARAK MI İZLİYORDUNUZ? YOKSA KENDİNİZİ YENİ BİR MACERA İÇİN HAZIR TUTUYOR MUYDUNUZ?

Futbolu yeni bıraktığımda olaylara hep futbolcu gözüyle bakıyordum açıkçası. Sonradan tabii ki dönüşüm oluyor. Maçları bir antrenör vizyonuyla izlediğinizde farklı sorular oluşuyor kafanızda. Bireysel düşünmüyorsunuz. Sahanın tamamına bakıyorsunuz. Savunma, orta saha

ve hücum hattı olarak. Fark yaratanın takım organizasyonu olduğunu biliyorsunuz. Ama futbolculuk kariyerimin bitmesinden sonraki ilk yıllarda böyle değildim tabii. Sparta Rotterdam, Hollanda Milli Takımı ve Barcelona'daki antrenörlük tecrübelerimin ardından ise bakış açım değişti. Galatasaray'dan teklif geldiğinde de teknik direktör gözüyle izliyordum futbol maçlarını.

TÜRKİYE'DEKİ İLK YILINIZDA PARLAK KARİYERİNİZİN AVANTAJINI GÖRDÜĞÜNÜZÜ DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?

Evet, bunun avantajını gördüğümü düşünüyorum.

GEÇTİĞİMİZ SEZON 4-1-2-3 DİZİLİŞİNİ ANCAK SON BÖLÜMDE GÖREBİLMİŞTİK. LORIK CANA, ORTA SAHADA 1+2 İÇİN UYGUN BİR İSİM OLABİLİR Mİ?

Orta sahada üç oyuncu kullanıyoruz. Burada rakiplerin durumuna göre bazı ufak değişiklikler yapabiliriz tabii. Savunma ağırlıklı iki futbolcu ve hücum gücü yüksek bir isim olabilir. Yine savunma tarafında bir oyuncu bırakıp, iki ofansif futbolcu da kullanabiliriz. Ancak bizim orta sahada takım oyununu tam olarak yerleştirmemiz gerekiyor. Yeni sezondaki en büyük amaçlarımızdan biri bu. Top kontrolünü elimize almak istiyoruz.

PINO VE KEWELL HAMLELERİNİN PEŞİSIRA GELMESİ YENİ SEZON ÖNCESİNDEKİ PLANLAR İÇİN BİR İPUCU OLABİLİR Mİ?

Juan Pablo Pino, hücum hattının sağında, solunda ve merkezinde olmak üzere üç ayrı pozisyonda da oynayabiliyor. Bizim için büyük avantaj. Bu yüzden aramıza gelmesi çok iyi oldu. Harry Kewell da öyle. Tartışmasız bir kalitesi var. İyi bir bitirici ve kendisini forvet olarak kullanma gibi de bir lüksümüz var açıkçası. Bunun yanında sol kanatta önemli bir güç. Tabii sağ kanatta Serdar Özkan veya Juan Pablo Pino gibi hızlı oyuncuların olması onun futbolunu olumlu yönde etkileyebilir.

MEHMET BATDAL, UZUN BOYUNUN YANI SIRA TOP TEKNİĞİYLE DE DİKKAT ÇEKİYOR. ARKASINDA SÜREKLİ HAREKETLİ OLAN OYUNCULARIN OLMASI, KENDİSİNİ TEK BAŞINA BİR PLAN HÂLİNE GETİREBİLİR Mİ?

Şu anda üç santrforumuz var. Milan Baros, Mehmet Batdal, Harry Kewell... Sezon çok uzun ve artık alternatifimiz daha fazla. Mehmet Batdal da genç bir oyuncu. Bizim katkılarımızla seviye atlayarak Galatasaray için uzun yıllar emek sarf etmesini umuyorum tabii. Fiziksel olarak çok kuvvetli, bunu gayet rahat görebiliyorsunuz. Ayaklarını oldukça iyi kullanabiliyor. Boyuna göre son derece esnek, yumuşak bileklere sahip. Ve daha önemlisi etrafında bulunan takım arkadaşlarına hâkim olabiliyor. Bunlar üzerinde durulması gereken unsurlar. Mehmet'in özellikleri, takımımıza çok büyük katkılar sağlayabilir.
Mutevazı bir takımdan Galatasaray'a gelmenin bazı avantajları ve dezavantajları var aslında. En azından kendi gelişimini adım adım görebilir. Ancak çalışması lazım. Şu an için gayet iyi gidiyor. Ve biz de onun başarılı olmasını istiyoruz.

FENERBAHÇE'YE KARŞI ÜÇÜNCÜ MAÇINIZA ÇIKTINIZ. İKİ KULÜBÜN DERBİYE BAKIŞINDA FARKLAR OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYOR MUSUNUZ?

Fenerbahçe maçını tabii ki kazanmak istiyorduk. Ama bir hazırlık karşılaşmasıydı. Ve biz de kendi oyunumuza baktık açıkçası. Derbilerden galip ayrılmak istersiniz. Ne var ki, bazen olmaz. Ancak son eşleşmede önemli olan bizim yeni sezon için yaptığımız hazırlıklardı. UEFA Avrupa Ligi'ndeki mücadele öncesinde yaptığımız özel maçlardan bir tanesiydi. Avrupa'da başarı kazanmak ve Süper Lig'e konsantre olmak, bizim asıl hedefimiz. Rakibimizin derbi maçlarına bakış açıları açıkçası beni pek ilgilendirmiyor. Benim ilgi alanım Galatasaray.

TEKNİK DİREKTÖRLÜK KARİYERİNİZE BİRÇOK HOLLANDALININ SEMPATİYLE BAKTIĞI SPARTA ROTTERDAM'DA BAŞLADINIZ. NASIL GELİŞMİŞTİ O SÜREÇ?

Sparta Rotterdam'da çalışmayı gerçekten istiyordum. Hollanda'nın en eski kulübü ve ülke futbolunda ayrı bir yeri var. Üstelik benim antrenörlük kariyerimdeki ilk takımım olacaktı. Zorlu bir dönemde olmasına karşın, çok büyük keyifle çalıştım orada. Ancak bazı nedenlerden dolayı uzun süremezdi. Yine de benim için özel bir anlamı oldu Sparta Rotterdam'ın.

JOHAN CRUYFF, KENDİSİNE ANTRENÖRLÜK HAYATI BOYUNCA ÇALIŞTIĞI EN İYİ DÖRT OYUNCU SORULDUĞUNDA VAN BASTEN, WOUTERS, LAUDRUP VE RIJKAARD İSİMLERİNİ VERMİŞTİ. SİZİN BERABER ÇALIŞTIĞINIZ EN İYİ OYUNCULAR KİMLER OLDU BU ZAMANA KADAR?

Bunu söylediğini bilmiyordum. Johan Cruyff'la aynı takımda da oynadım. Ve bu benim için onur verici bir durum. Futbol hayatım boyunca güzel günler yaşadım. Çok iyi futbolcularla oynamak nasip oldu bana. Aynı durum teknik direktörlük kariyerimde de devam etti. İyi oyuncularla çalışma fırsatı buldum. Tabii ki başarı kazanmak için futbolcuların istekleri çok önemliydi. Emekli olduktan sonra, bu yılları tebessüm ederek hatırlayacağım. Ancak şu an için dört isim vermem doğru olmayabilir.

FUTBOL OYNADIĞINIZ DÖNEMDEN BU YANA OYUNDA NE GİBİ DEĞİŞİKLİKLER OLDU?

Biz yaşlandık, eski model olduk. Tabii bunun ne kadar doğru olduğuna insanlar karar verebilir. Milan'da olağanüstü bir koordinasyonla hücum futbolu oynadık. Ve aslında yeni bir futbol akımının öncülüğünü yaptık. Sacchi dönemindeki o anlayışın devamı geldi. Avrupa'da hücum futbolunu tercih eden birçok takım oldu. Oyunun kalitesi arttı.

AVRUPA'NIN ÜST DÜZEY TAKIMLARINDA TERS AYAKLI KANAT OYUNCULARININ SAYISI ARTTI. BU KONU HAKKINDA NELER SÖYLEMEK İSTERSİNİZ?

Hollanda'da Arjen Robben, Dünya Kupası boyunca sağ kanatta oynadı. Ancak bir kanatta ters ayaklı oyuncu oynuyorsa; diğer kanattakinin -misal sol kanat olsun- sol ayağını daha fazla kullanan bir oyuncu olmasını isterim. Barcelona ve Galatasaray'ı karşılaştırmak doğru olmayabilir; ama ben Barcelona'daylen Ronaldinho'yu sol kanatta oynatıyordum. Böylece Ronaldinho içeri doğru kat ettiğinde, sol bekimiz hücuma destek olarak takıma ekstra bir opsiyon sağlayabiliyordu. Oyunu hep açık tuttuk. Ve bunu yaparken rahat skorlar aldık. Takım oyunu başarıyı getirdi.

HOLLANDA, TARİH BOYUNCA GÜZEL FUTBOLUN TEMSİLCİSİ OLMUŞTUR. AMA HEP EKSİK KALAN BİR ŞEYLER VARDIR. TÜM GÜCÜNÜ HENÜZ GRUP AŞAMASINDA HARCAMIŞ OLUR. ALMANYA İSE ORTALAMA BİR OYUN OYNAYARAK FİNALE ULAŞIR ÇOĞU ZAMAN. ANCAK GÜNEY AFRİKA'DA İŞLER TERSİNE DÖNDÜ. HOLLANDA, ALMANYA'YA BENZEDİ VE FİNALE ÇIKTI. PEKİ, BİR HOLLANDALI OLARAK, SİZ ALINAN NETİCEDEN MEMNUN OLDUNUZ MU?

Hollanda, Dünya Kupası'nda daha önce iki defa final oynadı. 1974, 1978 ve Euro 1988'de de hep kendi futboluyla başarılı oldu. Almanya'da Avrupa Şampiyonu olurken kendi sistemine sâdık kaldı. Bazı belli dönemler olabilir. Farklı davranmak durumunda kalırsınız. Ne var ki; Hollanda her zaman kendi mantalitesini uygulamak isteyen bir futbol ülkesidir. Güney Afrika'daki sonuç, Dünya Kupası Finali oynamak, tabii harika bir başarı. Ama Hollanda iyi futbol oynamadı. Keyif almak için güzel ve çekici bir futbol yoktu ortada. Bu biraz rahatsızlık verdi bana. İyi futbol, hiçbir zaman unutulmaz. Kötü futbol oynayarak gelen başarılar ise hafızalardan çabucak silinebilir. Ama Hollanda, Güney Afrika'da etkileyici bir futbol oynayabilseydi tarih boyunca hafızalarda kalacaktı. Tıpkı 1974 ya da 1978'deki gibi. Öyle olmadı. Yine de bu takım, kazanılan başarının kısa süre içerisinde unutulma riski olsa da, Dünya Kupası Tarihi'nde bir şekilde yerini alacak.

BARCELONA'NIN BAŞINA GEÇTİĞİNİZDE KULÜP, ALTI YILDIR KUPA KAZANAMIYORDU. BUGÜNKÜ BARCELONA VE ŞAMPİYON İSPANYA'NIN BAŞARILARINDA KENDİNİZİ NEREDE GÖRÜYORSUNUZ?

Onların gerçek birer profesyonel olduklarını biliyordum. Hepsi çalışarak, futbol hayatları boyunca mücadele ederek bu seviyeye geldiler. Oyunu oynamayı seviyorlardı. Sonuç olarak; ben anlatırım, onlar yapar. Barcelona ve İspanya Milli Takımı'nın hâlihazırdaki başarısında hiçbir katkım olmadığını söyleyebilirim. Bugün en üst noktada bulunmalarına hiç şaşırmıyorum açıkçası. Böyle olacağı belliydi; çünkü içlerinde o istek vardı. Başarılarını tamamen kendilerine borçlular.